

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

A régi záróra

Arad meg továbbra is Kolozsvárott
Kolozsvár, június 27.

A kolozsvári rendőrprefektúra tegnap rendeletet bocsátott ki, amely az érdekelt körökben általános megnyugást keltett. A rendelet ugyanis megmiliti, hogy ma kellene életbe lépni az üzletek új zárórendeletének, de a későbbi végrehajtás érdekében a rendőrség a kerületi munkafelügyelővel egyetértőleg úgy intézkedett, hogy továbbra is a régi záróra maradjon érvényben mindaddig, míg a minisztertől a megígért változtatásról nem érkezik hivatalos értesítés. Amennyiben a miniszter nem vonja vissza a rendeletét, úgy plakátokon fogják ezt a kereskedőkkel tudatni. A rendőrprefektúra eme méltányos intézkedése nagy örömet keltett úgy a kereskedők, mint az alkalmazottak körében és remélik, hogy a miniszteriumban történt intervenció következtében nemcsak Kolozsvárott, hanem Erdély többi városaira nézve is meghagyják a régi zárórendelet intézkedéseit. Oravicán például szintén a régi rend van érvényben és közmegegyezést kelt az érdekelt kereskedői körökben. Csak nálunk Temesvárott érvényesítették azonnal az új záróra intézkedést.

Két új mandátum

jut az ellenzéki pártoknak

Bukarest, június 27.

A kamara tegnap délután ülést tartott, amelyen Meissner korelnök elnökölt. Az ülés megnyitása után a képviselők a szekciókba vonultak, ahol a mandátumok igazolásának munkáját folytatták. A legközelebbi ülés ma délután van. Hétfőn kezdődik a kamara az igazolási vita. Az egyesült ellenzék élénken részt vesz a vitában és a liberálisok részéről Bratianu antila fog a választás lefolytatásáért ellen tiltakozó nyilatkozatot felvadásni. A kamara tegnapi ülésén felhívást keltett, hogy az újságíróknak megtiltották a kamara folyosóján való tartózkodást. Az újságírók azonnal a kezéket hívták össze, amelyre megtiltatták az újságíró képviselőket is, Lucát és Luput, akik megígérték, hogy a tilalom visszavonása érdekében megpróbálnak.

A szenátus tegnap délután szintén tartott rövid ülést Crainiceanu korelnök elnöke mellett. Felolvasták a petíciókat, amelyek a szenátusi mandátumok ellen érkeztek be. A petíciók többek között Arad, Bihar, Basso, Maramaros, Szatmár és Kis-Küküllő megyékben megválasztott szenátorok mandátumát támadja meg. A szenátorok ezután a szekciókba vonultak a mandátumok igazolása végett. A legközelebbi ülés ma délután van. Politikai körök biztosra veszik, hogy a kamara hozzájárul a bihari és jalomkai választások rektifikálásához, mert maga a központi választási bizottság is elismerte tévedését. Az ellenzékben az esetben két újabb mandátumhoz jut. A parlament jelenlegi munkája legfőbb július hó tizedikéig tart, hogy Ófelsége július tizenkettedikén külföldre utazhassék.

Ujra elhalasztották a csődtárgyalást a fizetésképtelen olajgyár ügyében

Temesvár, június 27.

A Vegetabile részvénytársaság ellen — mint azt már megírtuk — temesvári Szerb Takarékpénztár hárommillió követelése erejéig csőd-kérvényt nyújtott be a temesvári törvényszékhez. A csőd-kérvényt tegnap kellett volna tárgyalnia Fehér Kristóf dr. tanácsának, azonban a takarékpénztár jogi képviselője Blum Gyula dr. kifejtette, hogy a Szerb Takarékpénztár nem akar a bánsági piacon válságot a csőd esetleges kimondásával megindítani és kérte a törvényszéket, hogy a csőd-kérelmet ügyében halassza el a tárgyalást, mert megvan az eshetőség arra, hogy az egyezséget mégis létre lehet hozni. Ujabb tárgyalás július hatodikán lesz.

Jólinformált helyről közlik velünk,

hogy a fizetési nehézségek okai: nagymérvű nyersanyag felhalmozás, a nyersanyagban beállott áru-csökkenés, a magas raktározási költségek és a lei árfolyamának fluktuációja folyamán beállott valutavesztések. A vállalat nagy hitelezői, két temesvári pénzintézet, követeléseiknek tulnyomó része árufedezettel és jelzáloggal vannak biztosítva. Az ilyen módon nem fedezett tartozások körülbelül 12.000.000 leit tesznek ki, amellyel szemben áll körülbelül 4.000.000 lei értékű le nem kötött vagyon. A cég tulajdonosai özvegy Deutsch Lipótné és Deutsch Ernő és a hitelezők között folynak az egyezségi tárgyalások, amelyeknek sikere érdekében az összes érdekelt hajlandók koncesszióra annál is inkább, mert a gyár a Bánságban egyedülálló a maga nemében.

Visszaveszik a magyar tisztviselőket

Csehszlovákiában, akiket az imperiumváltozáskor
elbocsátottak

Prága, június 26.

A csehszlovák parlament szünete előtt tegnap tartotta a szenátus utolsó ülését, amely ezuttal is a legnagyobb botrányok áradatába fulladt. A fascisták és a nemzeti demokraták azzal vádolták meg a nemzeti szocialistákat, hogy hamis orvosi bizonyítvánnyal paralizáltak akarták nyilvánítani vezetőiket Strbenyt, azért, hogy tébolydába hurcolják. A nemzeti szocialisták padsoraiban erre a vádra viharszerű tombolás tört ki. A kommunistáknak kapóra jött ez az incidens, mert a botrányok elől-
teig késleltették a kongrua megszavazását. Ismét előkerültek a trombiták, kereplők, automobil-tűlkek, amelyeknek fülsiketítő zaját fokozta a padok döngése és a miniszteri padok dobszerű verdése. Világos reggel volt már, mire a kongruajavaslatot elfogadták.

A képviselőházban éjjelkor került a sor négy kommunista és két nemzeti szocialista képviselő immunitásának felfüggesztésére a

mult hét szombatján történt rombolások miatt. A képviselők kiszolgáltatásának kérdése itt is viharos felszólalásokra adott okot. A képviselőház a kiszolgáltatást megszavazta, majd megkezdte nyári szünetjét. Még a botrány kitörése előtt foglalkozott a képviselőház a szlovenszói állampolgárságról szóló törvényjavaslattal, amely engedmény akar lenni a magyar többségi pártoknak a kormány támogatásáért a vámtarifa létrehozásánál. Ceske Slová szerint a kormány lekötötte magát olyan irányban, hogy az elbocsátott magyar postásokat, vasutasokat, jegyzőket, tisztviselőket és egyéb állami alkalmazottakat visszahelyezi hivatalukba. Az állampolgársági törvény, a lex Derer-Szentiványi úgy rendelkezik, hogy azok az egykori magyar állampolgárok, akik 1910 január elseje előtt legalább négy évig szakadatlanul szlovenszói vagy erdőkárpáti területen laktak és ellenük kifogás nem emelhető, a csehszlovák állampolgárságra igényt tarthatnak.

Tőzsdei árfolyamok.

Zürichben a lei 2:35 Párisban 15:40

Temesvári magánforgalom június 27-án (reggel)

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)

Dollár 223:75, angol font 1096, francia frank 6:43, svájci frank 43:60, belga frank 6:52, lira 8:21, szokol 6:67, dinár 4:—, magyar korona 310, osztrák silling 31:80, márka 53:80, hollandi forint 91:5.

Terményárak:

Buza 920, zab 520, árpa 515, rozs 560, tengeri 560 métermázsánként ab feladóállomás

Az önálló mozdonyvezető nyakassága vasuti katasztrófát okozott

Kolozsvár, június 27.

Tegnap reggel újabb vasuti szerencsétlenség történt Kolozsvár közelében. Kolozs-kara és Kolozs-alagút állomások között a Bukarestből jövő 3801. számú tehervonat nem várta be Kolozs-alagút állomáson a 3202. számú kolozsvári gyorstehervonatot, hanem a forgalmi tiszt határozott utasítása ellenére a mozdonyvezető mégis elindította a tehervonatot abban a hiszemben, hogy a szemben esedékes gyors-tehervonatnak késése van. A két tehervonat a nyílt pályán találkozott, a vonatvezetők észrevették ugyan a fenyegető katasztrófát, lassítottak is, de nem tudtak annyira befékezni, hogy az összeütközést megelőzzék. A mozdonyvezetők és a vonatvezetők még idejében leugrottak a két vonatról, a fékezők azonban, akiket nem értesítettek a veszedelemtől, az egymásnak rohanó vonatokon maradtak. Az egyik fékező szörnyethalt a másik pedig súlyos sérüléseket szenvedett. A pályatest husz méter hosszúságban erősen megrongálódott és a vonatok ezért csak nagy késéssel közlekedhettek. A vizsgálat megállapította, hogy a Bukarestből jövő tehervonat mozdonyvezetője és vonatvezetője volt a hibás. Ezek azonban mindketten nyomtalanul eltűntek.

Teljes homály

feddi egy budapesti orvosnár öngyilkosságát

Budapest, június 26.

A magyar fővárosban napról-napra ijesztő arányban szaporodó öngyilkosságok száma ismét egy megrázkódtatásszerűen tragikus esettel gazdagodott. Tegnap reggel lakása hálószobájában holtan találták Dieballa Géza egykori magántanárt, aki a Szent István kórház belgyógyászati osztályának volt kiváló vezető főorvosa. A tanár inasa reggel, amikor ura hálószobájába lépett, Dieballát az ágyon nagy vértócsa közepette, átlőtt mellel holtan találta. A nyomban értesített rendőrség nagy készséggel vezette be a nyomozást, amely az első pillanatban öngyilkosságot vélt látni, mert a holttesten késszurásoktól eredhető sebek is voltak. Utóbb megállapítást nyert, hogy nem bűncselekményről, hanem egy szerencsétlen ember öntételeéről van szó. Az egyik nagy seb, amely közvetlenül a szív felett látható, nem késszurásból, hanem egy jókora browning golyójától ütődött a testbe. Az öngyilkos a revolver csövét erősen ráillesztette mellére, pontosan a szív felett és a golyó egy pillanat alatt szétrombolta a szívet. Hogy a sebet szurásból eredőnek gondolták, ez a feltevés onnan származott, hogy a browning elsütésénél a fegyver visszapattant és vágásszerű mélyebb sebet ejtett a mellkason. Semmi magyarzó írást az öngyilkos tanár nem hagyott hátra és így tettének okát homály feddi. Dieballa igen keresett orvos volt és paciensei főleg a fővárosból keresték fel igen nagy számban.

Séta a magyar elemi iskolákban

Román tanítók románul tanítanak a magyar osztályokban. Pénzbírság a magyar beszédért

Temesvár, június 27.

A fából vaskarika furesa dolog. Ilyen fura a magyar tanítás több temesvári állami elemi iskolában. Temesvárott vannak ugyanis magyar tagozatok, azonban ezekben románul tanítanak.

Egy magyar családnál jártam Temesvárnak Gyárvaros nevű városrészében. A családnak lánygyermek van, aki a Bárány-utcai elemi iskola ötödik osztályába jár.

— Milyen tagozatba jársz? — kérdeztem a kislánytól.

— A magyarba.

Próbáltam a gyermekkel egy kis házi vizsgát tartani. Kérdeztem számtanból, természetből, de a lány csak nézett rám és hallgatott. Látszott rajta, hogy nem igen értette a kérdéseimet. Irult-pirult és megszólalt:

— Kérem, jessék románul kérdezni.

— Miért kérdezzék románul, hiszen a magyar tagozatba jársz?

— Igen, de a tanítónéni csak románul magyaráz és csak románul kérdez.

És a gyermektől megtudtam, hogy a tanítóné, Jonescuné, valóban a magyar tagozatban kizárólag románul oktát. A magyar szót egyáltalán nem tűri az iskolájában. Azoknak a tanulóknak, akik véletlenül, vagy a helyes román kifejezést nem tudva, magyar szót ejtenek ki, egy leí büntetést kell fizetni esetenként. Jonescuné azonban nem kiméli saját magát sem és ha az ő ajkán hangzik el véletlenül magyar

szó, úgy szintén büntetést fizet és pedig tíz leit.

Egy másik eset... Olvasó, gyere velem Temesvár másik városrészébe, az Erzsébetvárosba. A Vörösmarty-utcai iskolában is van magyar tagozat leányok részére. Az első-második-harmadik osztályban Boroancané tanít. Ez is azonban olyan magyar tagozat, amely csak névleg az. A gyermeket nem itélik pénzbírságra a magyar szó használatáért, de leszidják. A tanítóné románul tanítja még azokat a tárgyakat is, melyeknek az anyanyelven való oktatását a törvény határozottan előírja. Beszéltem gyermekekkel ebből az iskolából, magyarul kérdeztem tőlük egyszerű számtani műveleteket s nem tudtak válaszolni. Nem buták, mert a románul föladvott kérdésekre helyesen feleltek.

Igy néz ki a magyar tanítás az Erzsébetvárosban.

Frates Romulusz tanfelügyelő a magyar gyermekek elrománosítására való törekvésében a magyar tagozatok osztályaiba tervszerűen helyezett román nemzetiségű tanerőket. És pedig előszeretettel az első és második osztályokba, amikor pedig feltétlenül szükséges lenne, hogy a zsenge gyermeket saját nemzetiségű tanítója vezesse.

A temesvári állami elemi iskolák magyar tagozataiban a következő osztályokban vannak román tanerők: Gyárvaros, Magyar-utca, első leányosztály I g n a t i e né, második

fiuosztály Craiciunescu director, Gyárvaros, Templom-utca, első fiuosztály Baba Cleopatra, második fiuosztály Murgu Stefan director, harmadik fiuosztály Petcu Gheorghe, Gyárvaros, Bárány-utca, első és második leányosztály Ionescuné, Erzsébetváros, Vörösmarty-utca, első-második-harmadik-negyedik leányosztály Boroancané, Józsefváros, Bem-utca, első fiuosztály Bojin Silviu, harmadik fiuosztály Tirbu Gheorghené, negyedik fiuosztály Opris Gheorghe, első-második leányosztály, Frasié Maria, harmadik-negyedik leányosztály Surantuc Marioara. Meg kell említenem, hogy bár kisebb mértékben, a temesvári elemi iskolák német tagozataiban is vannak hasonló állapotok. Így a Belvárosban a harmadik német elemi osztályban Gavriláné tanít, a Józsefvárosban a német tagozat fiuosztályaiban pedig Turturica Gheorghe, Barbulné és Andritoiné a tanerők.

Az elemi iskolák magyar tagozatainak csak egy van értelme, ha azokban magyar tanerők magyarul tanítanak. A magyar Párt iskola-programjának egyik legfontosabb pontja kell hogy legyen ennek kiküzdése. És ezt a feladatot most nyáron kell megoldani, hogy mire beköszönt ősszel az új tanév, a magyar gyermekek a magyar osztályokban már magyarul tanító magyar tanerőket találjanak.

Kubán Endre.

A pályaudvaron

már hosszú hónapok óta üres fakere ásit... csak körvonalai sejtetik, hogy valaha ott egy óra függől. Valahányszor belépek ebbe a forgalmas előcsarnokba, hol a várakozók zsongó sokaságán keresztül tompán pihen el a siető mozdonyok fűtője, végtelen nyugalom fog emert az az érzésem, hogy itt nem mulik az idő. Más városokban, Salzburgban, Genuában, Nancyban csak úgy repül a hatalmas percmutat mintha mondaná:

Siess, siess késlekedő útas, szalag hogy idejekorán érj el életed új állását!

Itt hallgat az üres keret, de hallgatásában is ékesszóló. Azt mondja:

Nézetek ide mind, hisz azért fügek itt a közepén szemben veletek, hogy kéretlenül is mutassam nektek az időt. De én ezt nem teszem, mi bőlcsőbb dolgokra akarok tanítani benneteket, akik ide belétek. Híj jétek el, az idő nem fontos, a siets pedig egyenesen ártalmas. Üljetek szépen és bóbiskoljatok. Ha lekésik a délelőtti vonatot, mindig akad még délután másik, mely elvisz benneteket ugyanoda!

S az emberek szót fogadnak s utelpihennek a pályaudvar előcsarnokában, mint egy hálószobában, ha figyelmes házigazda megállítja őket, hogy ne zavarja a vendéget. De akinek mégis nagyon sürgős az utja, az mit csinál? Egyszer felszalad a józsefvárosi templom megnézi az órát, kiszámítja a józsefvárosi és gyárvarosi időszám-középarányosát és így megkapva vasutit időt, visszasiet. Ha minden meggy és a vonat késik, ő pontos utrakelhet.

Aztán, ha visszatér majd egyszer messzi utról a fáradt vándor, néjára esetleg a világ hét csodálatán itt találja meg a nyolcadikat a kijavított órát, amely régi keret visszaközlözött. Talán... Aug

Halálos szerelem

Irla: Vándor Iván

Ott állott a tükör előtt és nézte magát. Most nem volt láza és az arca ijesztoen sárga volt. Szemének fénye, mely babonásan csillogott a láztól, egyszerre megtört, erősen megfogyott testét ellepte a bágyadtság és két válla előre bukott valami rettenetes kimerültségtől.

Régen beteg volt, nagyon régen. Már nem is tudta a napját, talán egy éve is lehet, mikor kibuggyant száján az első vércsepp. Az egész ház megdermedt a rémülettől. Selymágyba fektették és dédelgették, mint egy gyermeket. Az ura ott térdelget mellett és titkolt aggodalommal csókolta végig karját és nyakát. Néha rátapadt szája a szemére és apró kis csókokkal borította arcát is. De mikor szájához közeledett, az asszony elfordította fejét. A száját nem. Olyan fiatalok még mind a ketten. A száját nem. Égő ajka mögött tudta — a halált hordozza és nem akarta tovább adni.

A száját nem, pedig kívánta szomjasan, szerelmesen, szép, fiatal, üde testének minden vágyával és lemondott róla, titkolt sirások közt, hősiesen. Majd később. Ha egészséges lesz újra. Ha nem csap le rá alattomosan a köhögés, a láz és nem tolakszik fel szájába az az édes kesernyész íz: a vérnek íze. Majd később. Most vigyázni kell rá, ki alig három évvel idősebb nála és kit jobban szeret az életénél.

Ezek a vággyal, lemondással, epekedéssel és szemrehányással teli órák még jobban szomorították mint a baj, mely ott élte testében az ő külön életét, mint egy féreg a gyümölcsben.

Ezek az órák egyre súlyosabbak lettek és szinte tűrhetetlenné váltak, mikor a házban megjelent egy fiatal leány.

Katának hívták és huszéves volt. Erős, fejlett, szíves, vidám természetű. Egy hatodik unokatestvér, ár-

— A csendélet öl meg, a pihenés, a gondolat, hogy beteg vagyok. Ne va lány, szegény rokon, ki vállalkozott rá, hogy a beteges asszony háztartását rendbeszedi. Apolní nem akarta ő sem. Mindig az egészséges szobában tartózkodott és az ajtón keresztül beszéltek csak egymással. Neki arra volt gondolja, hogy a szakácsnő ne lopjon, hogy rendben legyen a fehérneműs szekrény, hogy frissek maradjanak a virágok és halkán énekelve járkált szobáról-szobára és parancsolt, intézkedett, mintha ő lenne itt az uró. És ha a férj hazajött, együtt ebédeltek és ebéd után sokáig beszélgettek.

Éjszaka, lázalmában a szerelemnek észbontó víziói táncoltak előtte. Azok ketten... amint egymás szájába marva keringtek. Amint egybefonódva beletűntek az éjszaka homályába. És amint kart karba-fűzve mentek — mentek — az ő helyén az amásik, az az átkozott, az az — egészséges.

De hát miért? Miért nem ő? Ha nem szenvedne ennyit, talán abból a másik bajból meg is gyógyult volna. Örültség volt lemondani jógaról. A csókról, mely átjárta testét mint a bor, az ölelésről, melynek gyönyörét az a másik érzi. Ha tudnák azok, mennyit kell szenvedni... Ha tudnák...

Ez a gondolat befészkelte magát mint a téboly. Azt akarta, hogy neki már nem kell semmi. Minden csepp vérével szerette és gyűlölte az urát, azt a másikat, azt csak gyűlölte.

És tervezett. Mint egy száműzött uralkodó, vissza akarta szerezni birodalmát. A házat, mely egyszerre

idegen lett, az urát, ki alig öt percre nézett be hozzá és a szerelmet, melynek kivánsága ott égett sorvadó testében. A láz, a gyűlölet érzéseivel összeverekedve.

Ott állott a tükör előtt és nézte magát. Borzasztó pusztitást vittek rajta végbe a betegség és a tobzózó indulatok. És mégis szép volt. Nagy szemével, előrecsukló vállával valami kísérleties volt benne és élő, égő szája mosolyában valami démoni.

Egy hétig élni fogok, mondta makacsul, nagy akarattal. Egy héti, aztán elpusztulok — és elpusztulnak ők is.

Didergett. Hosszu hálóinge fölé meleg puha köpenyt öltött. Aztán magára zárta az ajtót. Öltözködött. Gonddal, dacosan, sokáig öltözködött. Két-három ruhát is felpróbált és figyelmesen vizsgálta, melyik előnyösebb. És áttetsző kezével utána nyúlt a rougenak és finom mozdulatokkal életszínűre festette fonnyadó bőrét.

Olyan volt mint egy árnyék, amint borzongó testtel várta a perccet, mikor megjön az ura. Mikor szólott a csengő, felállott és furesa mosollyal, melyben a gyilkos és a halálvárás öröme rezgett, bement az egészséges szobába.

Azok ketten megütözve néztek rá. Már hozzászórtak, hogy együtt egyenek és zavarta őket az árnyék, ki holt rózsákkal arcán közéjük telepedett.

— Veruska — szólott az ura — minek keltél fel. Nem jót tesz neked a mozgás, köhögni fogsz.

Ne félj, nem történik semmi bajom. Elöl kezdjük újra az életet, mint mikor ketten voltunk, mint mikor

boldogok voltunk. Emlékszel?

— Emlékszem! De...

— Hidd el, hogy nem vagyok teg. Az egész csak szuggesz Erősnek érzem magam és nem semmi. Örülök neked, hogy újra vagyok?

— Örülök, természetesen, félek...

— Nem szabad félned, csodá órák várnak még reánk. Ugy á itt, mintha el lennétek büvölve. Azt hiszem, jobban fogtok ő nekem.

Kata elfordult. Béla összev szemöldökét, határozott. Oda hozzá és átölelte. Az asszony lére hajtotta fejét. Érezte, másképp öleli, mint hajdan és dulatából hiányzik a gyöngy és a részvét.

— Szeress engem — sugtá asszony.

— Szeretlek kedvesem.

— Csókolj meg — és oda totta száját —. Azelőtt sze csókolni.

Béla félt megcsókolni és g volt meg nem csókolni. És é hogy rátapadt szájára szája k lón, parancsolón és érezte, ho a csók nem asszonynak, h vámpirnak csókja.

És délután hárman ülte egészséges szobában és ami konyodott, a beteg asszony k te az egészséges lányt és csak ten maradtak.

— Nem fekszel le?

— Nem úgy gondoltam, m

— együtt maradunk.

— De Veruska — irtózot de félt bevallani. Az a két szem úgy nézett rá, mint ké Nem menekülhetett előle.

totta fejét és engedte, hogy á áttetsző ujjak haját borzolják engedte, hogy az a forró szá megkeresse száját.

— Uj nászunk van — sug asszony... és karjával m vont. És az örüt, kétség ölelés után, összetörve, h suttogta:

— Most már nem feledhet

BUZIÁS Gyógyterem-vendéglő Gyógyterem-kávéház

Izletes és változatos konyha. Bőséges étlap. Ebéd. Vacsorák. Társas lakomák. Legfinomabb italok. Olcsó árak. Figyelmes kiszolgálás. Nagy fedelt terasz. Az összes kávéházi ételek és italok. Reggeli. Uzsonna. Ebédutáni fekele. Külön helyiségek. Este társas összejövetelek. Katonazene.

Schautz Mihály

Ötven év múlva újra találkoznak

A temesvári főreáliskola első maturánsainak találkozója Temesvárott. Negyvenöt közül még tizenkettő van életben

A mai közkórházban nyílt meg az iskola

Temesvár, június 20.

Almodozó szemü kicsiny negyedik, akit már megtanított az élet arra, hogy nehéz és súlyos, kamaszokba lépő hatodikos, aki már számolod a még hátralévő iskolaéveket és te érésnek induló nyolcadikos, akiben bennelobog már a közeli szabadság szertelen vad lángja: álljatok félre egy percre, illesse hódoló tekintettel az ifju öreget, akik ötven hosszú, az életelmében elszakított év után megemenni térnek az édes Alma Mater keblére. Álljatok félre egy percet a mai fiatalok és a Te Deum áitatos zsolozsmájában, a diákok posztetüs nagy ünnepe. Péter és Pálkor hajlójatok le ezekhez a tizen éves fehérhaju öregekhez, akik most ruganyos léptekkel és gondtalan arccal dobják el az élet labtárából a fejük felett tovatűnt napokat, heteket, hónapokat, hosszú éveket és úgy állanak szíven elibétek mintha a kalendárim még mindig az 1876 Péter és Pál napját jelezné, úgy állanak elibétek, mintha a rohanó időszélvész megállana utjában egy halk percre és elfelejtenék, hogy be sok gondjábanat, vigasság és öröm, nótázó örvény és siri szomorúság táncolt el a fejük felett, — ragadjátok meg nek a tizenkét véndiáknak a kezét és leheljétek rá tiszteletcsókot. Vrt elibétek hozzák az elmúlt évtizedek nehézveretü mulását. És ti krambósz fejú ötven éves érettségi ünneplő véndiákok, beszállok az ünneplők sorába és a toll seregeő süsával, vadul egymásba ölelkező öök néma hangjával szívből örömlözöntést küldök felétek.

Ötven év, de hosszú idő és ötven kedves Cselkő Lajos bátyám, — rövid. Egy visszapillantás az évtizedek számsorában, mintha csak enap lett volna és ni... ni... ma ismét feketébe kell öltözni és merengeni az ötven éven, egymás nyakába borulni, akiket az isteni léyelem még az élők sorában hagyott és elmerengeni azon, ami ötven év előtt szép volt, ami ötven évvel ezelőtt fiatalságot és kincset jelentett. Meséljen Cselkő Lajos bátyám, aki neihéz és küzdelmes után ma a temesvári Központi Takarékpénztár igazgatója és szívesen néz vissza az elmúlt ötven évre és boldogan tekint a jelenre, a saládra és mindarra, amit édes ágának vallhat. A véndiák felé az íróasztal mellől és a fiatal örvényedék fejét két kézre támasztva hallgatja az ötven év előtti időknabugását:

— 1876 június huszonkilenc... Mintha nem is olyan régen lett volna és mintha még ma is ott állalak mind a negyvenötven a fényes előtt és simitgatnók a fekete ruhát, hogy a kép jól sikerüljön, azt mindenkinek a szíve valahová szta ezt az érettségi képet. Ötven eszu és mégis de rövid esztendő. Gyvenötven voltunk és ma tizenötven vagunk. Kihullatott az élet önkünk a csatasorból. Most ifjú vágygal, a mult drága illatátszongó érzésével a szívünkben szatérunk a drága Alma Mater

hez, mert amit az életben elértünk, amit az életben kivívtunk és aminek az életben hasznát vettük, azt ez a drága Alma Mater adta. Áldás kísérje drága tanáraink emlé-

Ezelőtt huszonöt évvel találkoztunk

utoljára a temesvári reáliskola 1876-ban érettségizett növendékei. Akkor még huszonötven voltunk, Budapestről lejöttek az ünnepségünkre akkor még élő tanáraink is: Milec, Szalkay és volt igazgatónk, Thémák is. Azóta ők is az örök pihenés honába tértek. Mondogattuk egymásnak: vajjon ki éri meg az ötvenet? És ma itt az ötven. Reszkető kéz jelzi már a betűnk rovását, de a szív az fiatalos és várom a pillanatot, hogy örömmel boruljunk egymás nyakába, akiket még a sors az élők sorában hagyott. Nem sokan vagyunk. Tizenkettőn. Majd mind a környéken lakunk, egy-kettőt kivéve. Felsőrolom őket: F u n k e Károly nyugalmazott Steeg főtisztviselő Oravica, Györgyössy József nyugalmazott városi főszámvevő Temesvár, Knapp Ádám nyugalmazott városi főmérnök Nagybeeskerek, Házy Alfréd nyugalmazott főjegyző Oravica, Láng Lajos nyugalmazott tábornok Budapest, Probst Mihály építésmérnök Arad, Meisinger Péter nyugalmazott műszaki főtanácsos Temesvár, Krecsmári Sándor uradalmi-intéző Máslak, Várnay Odön nyugalmazott főerdőtanácsos

első maturánsai az új főreáliskolának

1876 június tizenkettődikén kezdődött az érettségi. Eppenugy drukoltunk és fáztunk, mint a mai diákok, nem változott bizony a diákléletben azóta semmi... Legfeljebb az — és itt elbicsaklik a mesélő véndiák hangja, — hogy ma nehezebb és küzdelmesebb élete van a fiatalságnak. Hol vannak a mi bohó, gondtalan napjaink, amikor hatodikos koromban két krajcár a menyországot jelentette. Nehéz bizony ma az élet, talán nem is örömdiáknak lenni. Az egyes osztályokban nem sokan maradoztak el, úgy-hogy mind a negyvenötven megállottuk az érettségit.

— És azután vitt a sors kit erre, kit arra, a szélrózsa minden irányába. És ma hosszú ötven év után ismét kezet ragad egymással tizenkét véndiák. Akkoriban Temesvárott még másik két középiskola is létezett: a Wiesner-féle magánkereskedelmi és a kegyesrendi tanítószervezet gimnáziuma. Mi diákok nagyon jó viszonyban éltünk egymással. De híresek voltak a közösen rendezett nagy majálisok! De drága volt az ifju szívek szerelemre lobbanása... Igen, mintha a sze-

két, akik közül egy sincsen már életben és áldás kísérje számtalan hosszú év során még a temesvári reáliskolát, amely nekünk az életre valót a kezünkbe adta.

Orsova, Strehl Emil nyugalmazott MÁV főfelügyelő Budapest és Wirkmann József dr. vegyész-mérnök Budapest. Azt hiszem, mindannyian íté lesznek.

— Istenem mit is mondjak a régi bohó diákevekről? Jó így néha elmerengeni rajta és jó néha gondolatesókokkal illetni az elmúlt drága fiatalság minden utcáját. Meséljek Temesvárról, amely akkor egy ódon várkertbe ültetett telepítés volt? Meséljek Temesvárról, amely akkor még nem is sejtette a mai Temesvárt? Meséljek a sáncokról, az árkokról, amelyek iskolánkat övezték? 1870-ben iratkoztunk be az akkor létesített temesvári alreáliskola első osztályába. Akkoriban csak két osztály volt: az első és a negyedik. Tekintve, hogy az állam hamarjában nem tudott épületet a rendelkezésünkre bocsátani, néhány szobát kiszakítottak a mai közkórház kapuja felett emelkedik, termeket csináltak. A mi osztályunk az a szoba volt, amely a mai közkórház kapuja felett emelkedik. Ide jártunk hat évig. 1874-ben bevezették az érettségi törvényt, de a jobb tanulónak megengedték, hogy két osztályt egy év alatt végzhessenek el és így mi voltunk az

relem is édesebb lett volna az akkori időkben. És elmúlt minden és sok minden megváltozott, csak a mi törhetlen szeretetünk az Alma Materhez még a régi rajongó, és hódoló diákszeretet...

— Ki tudja néhány év múlva, leszünk-e még? Most még, amíg az élet szikrája lobog bennünk, meggyünk hálát adni, kegyelettel emlékezni és a mai fiatalságnak példát adni: az iskola az egyetlen felfogható kincse az életnek. Ha szomorúság, gond és nehézség is kíséri a tanulás utját: diákok, mai fiatalok, az Alma Materhez visszatérő hetven éves véndiák csak egyet prédikál: tanuljatok és szeressétek az Alma Matert, mert a diákevek ideje soha el nem múló, melengető és bizsergető emlék.

A Központi Sváb Takarékpénztár igazgatóját a fiatal tisztviselők egymásután egyes akták elintézésére kérik fel, aláírások szükségese. Mennem kell. Néhány percre az ötven év előtti idők rózsaködébe burkolóztam. Szép volt. Megyek. Kezet fogok az ötven év előtti idők élő véndiákjával.

Grósz Dezső.

Hirdetmény.

Gyári áron való árusítás! Értesitem a mélyen tisztelt temesvári és környékbeli közönséget, hogy rendkívül gazdag butorraktáramat mélyen leszállított áron árusítom.

Tisztelettel

Schusztér Ferenc

Temesvár-Erzsébetváros, Korona-utca 14

(a sárga villamos végállomása). Tel. 11-91

Temesvár és Kanada egyenlő távolságban van a temesi Majlátfalva községtől

Temesvár, június 27.

A postaviszonyokra mindent lehet mondani, csak azt nem, hogy ideálisak volnának. A háboru béfejezése óta nyolc esztendő telt el, de a postaintézmény nem tudja beleélni magát a békeviszonyokba: egészen háborus jelleget mutat. Hetek óta érkeznek panaszok a legellentétebb vonalokon fekvő községekből, hogy a lap néha napokig nem érkezik meg az előfizetőkhöz és különösen a terjedelmesebb vasárnapi és ünnepi számok azok, amelyek elkallódnak. Emiatt már panaszt emeltünk, de panaszunk dacára a viszonyok nem javultak. Valahol eltűnnek, elkallódnak az újságok, Legközelebb kénytelenek leszünk a nyilvánosság előtt leszögezni azt, hogy mely postahivataloknál nem kézbesítik ki rendszeresen az újságokat a címzetteknek. Azonban nemcsak a lapokkal, hanem a levelekkel is így van. A háboru előtt, de még a háboru ideje alatt is Temesvárott kétszer kézbesítették ki a postát, egyes helyeken háromszor, ma örülnünk kell, hogy ha egyszer jutunk a postához. Vagy panaszoljuk a táviratok késedelmese kézbesítését? A sürgönyöket, amelyeknek — mint a nevük is mutatja, — az a céljuk, hogy sürgősen továbbítsanak üzeneteket? Egy Budapestben feladott táviratot, mely délután negyedhatkor érkezett Temesvárra, másnap délelőtt tíz óraker kézbesítették. Ez aránylag még elég gyors továbbiítás, mert e sorok írója például két év előtt Bukarestben adott fel Temesvárra egy sürgönyt, mely a mai napig sem érkezett meg.

Az ember el sem hinné, hogy a posta mennyire rácafol sokszor a legezaktabj ismeretünkre is, különösen ami időt és földrajzi távolságot illet. Így ha a posta üzemét vesszük számításunk alapjául, akkor feltétlenül az a meggyőződés érlelődik meg bennünk, hogy Kanada nincs messzebb a temesmegyei Majlátfalva községtől, mint Temesvár Majlátfalvától. Egy ugyanegy időben Kanadában és Temesvárott feladott levél egyszerre érkezett meg Majlátfalvára. Makó és Jeruzsálem után Temesvár és Majlátfalva is bevonul a szőlásmódok közé. Ha valami óriási távolságot akarnak elképzelteni az emberek, majd azt mondják:

— Jaj, az nagyon messze van. Majdnem olyan messze, mint Temesvár Majlátfalvától.

Pedig laikus eszünkkel úgy véljük, hogy ezeket a postatávolságokat egy kis jóakarattal nagyon meg lehetne rövidíteni. Nem kellene más, mint szigoru utasítás a legpontosabb postakezelésre és ezen utasítások betartásának legszigorúbb ellenőrzése. És még valami, ami hivatott volna különösen a falvakba való postaközlekedést megkönnyíteni és meggyorsítani. Nagy tömege van olyan községeknek, ahol ugyan békében sem volt postahivatal, hanem postaügynökség bonyolította le a forgalmat. Ezeket az ügynökségeket csaknem mind megszüntették. Ennek az után az lett a következménye, hogy egyes községek csak két vagy három naponként jutnak a postaküldeményekhez. Ilyen többek között a temesmegyei Majlátfalva község esete, amely Vinga és a vasutállomással nem rendelkező Monostor község postájának közvetítésével csak minden második nap jut a levelekhez. A község, melynek azelőtt volt postaügynöksége, hajlandó volna az ügynökség költségeit viselni, csak a postaigazgatóság jóváhagyása kellene.

Tehát van mód a segítségre, csak jóakarattal szükséges és az, hogy valamivel több figyelmet és ambíciót öntsenek a posta egyes szerveibe. Akkor rendben továbbítják majd a postaküldeményeket, pontosan és gyorsan kézbesítik azokat és talán az újságok is megérkeznek rendeltetési helyükre.

Sportingek Weismayr-nál Timisoara

sportmellények, sportövek, sportharisnyák és lábszárvédők a legolcsóbban

A szines csapatok

létszámcsökkenésével akarják javítani a frankot

Páris június 26.

Egész Franciaország élénk érdeklődéssel várja az ország megmentőjeként beharangozott Caillauxnak, az új francia pénzügyminiszternek, első intézkedéseit. Caillaux a francia frank megmentésére irányuló szanálási tervezet végleges szövegét betérjeszti a szakértői bizottsághoz, majd július hatodikán a francia parlament elé kerül megvitatás és tárgyalás végett. A kormány a legközelebbi ülésen felkéri az ellenzékot, hogy amíg a szanálási tervezetnek tárgyalására nem kerül sor, lehetőleg tartózkodjanak a pénzügyi helyzetre vonatkozó interpellációk elmondásától. A francia kormány pénzügyi helyzetén jelentőset javított az a tény, hogy a marokkói csapatok létszámát leszállította.

A hűtlen asszony

holttestét a kutyáknak dobta martalékul

Belgrád, június 26.

Kragujevácból jelenük: Kegyetlen módon számolt le hűtlen feleségével Pantics Vaszilije földműves. Az asszony negyven éves korában ment feleségül Pantichhoz, de a házasság első pillanatától kezdve tilos viszonyt folytatott egy másik emberrel. Tegnap az asszony a kertben aludt a fűvön. Pantics ittasan tért haza és megpillantva feleségét, hirtelen haragjában letépte az alvó asszony fejéről a kendőt és azzal megfojtotta. A holttestet ezután a közeli erdőbe vonszolta, ahol falevelekkel betemette. Két nap múlva találták meg a holttestet, amelyet a kóbor kutyák és az erdei hollók csaknem a felismerhetetlenségig szétmarcangoltak. Pantics Vaszilijét letartóztatták.

Por és autobüsz

első kézből hapható a kávéházak előtt

Timisoara, június 27.

A Lloydsori kávéháztulajdonosok nyáron ki szokták tenni az asztalok egy részét a kávéház elé a járdára, de természetesen úgy, hogy ennek a főforgalmi utnak közlekedését ne hátráltassák. Ezt a részt kávéházi terraszok hívják és előnye az, hogy az ott ülő vendégek közvetlenül első kézből kapják a port és az autobüsz. A járda használatáért a Lloyd kávéház 29.500 leit, a Palace pedig 19.000 leit fizet a városnak egy szezonra. A járda szabad része körülbelül kétésfél métert hagy meg a terraszok előtt a forgalom számára. Az idén azt követelték a két kávéház tulajdonosától, hogy a terraszok használat járdarészt külön vaskerítéssel lássák el és ezzel zárják el a terraszt a forgalmi uttól. Azt is kifogásolta a hatóság, hogy a kávéházakkal szomszédos üzlethelyiségek elé, ezek esti zárójára után, asztalokat állítsanak oda az üzletek és kirakataik elé. Az érdekelt kávécsok tegnap délben felkeresték Dobosán János dr. főpolgármestert, akitől kérték, hogy a vaskerítés alkalmazásától tekintsen el a város, mert az idei bizonytalan időjárásu nyár mellett közel harminc-negyeven ezer lei költséget jelent a vaskerítések felállításása. A polgármester megértéssel fogadta a kérelmet, de kikötötte, hogy a szomszédos üzletek elé csak akkor szabad az esti órákban asztalokat tenni, ha az illető üzlettulajdonosok abba beleegyeznek.

Pátia étterem

naponta nyitva reggel 4-től. Elsőrendű házikoszt, házon kívül is. Naponta frissen csapolatemesvári sör. 818

A szép özvegy titka

két esztendő után derült ki

Kisenev, június 26.

A véletlen szörnyű büntett felfedezéséhez vezetett. Kisenev melletti Ermaclia falucskában mintegy két évvel ezelőtt eltűnt a falu egyik módos gazdája, Nasu Efodia. A bevezetett nyomozás hiábavalónak bizonyult, az eltűntnek nem lehetett a nyomára akadni. A csendőrség az asszonyt gyanúsította, hogy ő tüntette el a férjét láb alól, mert köztudomású volt, hogy a házastársak rossz viszonyban éltek egymással. Bizonyítani azonban az asszony ellen — aki állandóan hangoztatta ártatlanságát — nem lehetett és félévi vizsgálati fogság után a kisenevi vizsgálóbíró szabadlábra is helyezte.

A hatalmas esőzések Beszarábiát

sem kimélték meg. Beszarábiában két héten keresztül zuhogott az eső és így víz alá került özvegy Nasu Efodia pincéje is. A szomszédok késséggel siettek a szép özvegy segítségére és kezdték a vizet a pincéből kihordani. Az egyik szomszéd a pince egyik víztől kivájt sarkában emberi csontvázra bukkant. Azonnal kiemelték az üregből, a holttest meglepően jól volt konzerválva és azonnali ráismerték a két évvel ezelőtt eltűnt Nasu Efodia hullájára. Nagy volt a szomszédok megrökönyödése, azonnal értesítették a csendőrséget, amely vállaltára fogta az asszonyt, aki bevallotta, hogy méreggel tette el az urát láb alól, utána pedig saját maga ásta el a pincébe.

Festő, aki megeszi modelljeit

Látogatás Szuhaneck Oszkárnál, aki a sok kaporevéstől már egész kaporszagu

Erked, június 27.

Szuhaneck Oszkár temesvári festőművész néhány hét előtt nősült és a házasságkötés napján azonnal elutazott fiatal feleségével. Senkinek nem mondta meg, hová ment mézesheteit tölteni és barátai is csak annyit tudtak róla, hogy feleségén kívül palettáját, festékdobozát és állványát is magával vitte.

A Székelyföldön csavarogtam és Székelykeresztúron véletlenül hallottam róla, hogy a járásbeli Erked községben pár hét óta egy temesvári festő dolgozik. Kicsoda és mit fest? Erre a kérdésre már nem tudtak válaszolni.

Segesvárott ugyancsak hallottam erről a festőről. Az egyik bodegában uszonnáztam, mikor bejött egy szász eseléd, sonkát és szalámit kért és megjegyezte:

— De tessék szépet adni, mert az ur előbb lefesti és csak aztán eszi meg.

— Micsoda ember a maga gazdája? — kíváncsiskodott a bodegás.

— Festő és Erkedben van. Oda viszem neki.

Itt már én is beleszóltam:

— Hogy hívják a festőt és hová való?

— Nem tudom én. Messziről jött. És fiatal felsége is van. Nemrég volt az esküvőjük.

Ez Szuhaneck Oszkár lesz, ötlött eszembe. És érdeklődtem a festő személyleírása iránt. Amit hallottam: bizonyította föltevésem helyességét.

Mindjárt megfogamzott bennem a terv: gyereünk Szuhaneckhoz! Azonban a festőt meglepni nem volt olyan könnyű, mint gondoltam. Felülni felültem ugyan a gyorsvonatra, de Erkedben nem tudtam róla leszállani, mert Erkednek a gyorsvonat csak futyul. Hogy el kellett robnom Homoródkőháromig, az nem vette el kedvemet Szuhaneck meglátogatásától. Megvártam a Brassó felől jövő személyvonatot és azon zónáztam vissza Erkedre.

Csudaszép hely. Hegyes, erdős a környék. Igazán festőnek való.

Erkedben már játék volt rátalálni Szuhaneck lakására. Csinos kis szász házban laknak egy bájos öregasszonynál. Kopogtatok az ajtójukon és előre mosolygok azon, hogy mennyire meglepődik majd a művész, ha temesvári arcot lát maga előtt.

Belépek és én lepődöm meg. A szobában ugyanis egyedül találok Szuhaneck Oszkár ifju fele-

segét. A rózsás arcú menyecske az asztal mellett egy széken ül és olvas. Az üdvözlés után mondja:

— Ne csodálkozzék rajta, hogy az uram nincs idehaza. Naponta kora reggel veszi a festőszerszámjait meg a vásznát és elmegy. Haza csak estefelé jön.

A szegény asszonyka egész nap egyedül van és unatkozik. Mindössze csak pár könyvet hozott magával s már háromszor kiolvasta azokat.

— És még azzal se tudok foglalkozni és unalmat üzni, hogy főzők. Pedig, higgye el, nemcsak időtöltésnek volna ez jó, hanem az uramnak is jól esnék, ha este hazatérve pompás kis lakomával várnam. De hát itt nincs bolt, nincs mézszárszék. A falubeliek nem adnak el mást, mint legfeljebb tejet, tojást, kaporot. Így csak akkor eszünk húst, ha megtudjuk, hogy valaki bemegy Székelykeresztúrra, vagy Segesvárra és ha olyan szives, hogy vállalja a komissziót. Bizony a pünkösdi két ünnepén és sok vasárnapon is nem ettünk egyebet tejnél. Ha főzők: más nem igen áll rendelkezésemre, mint kapor. De tudom is már vagy hatféleképpen elkészíteni. Azonban lassankint már kezdünk undorodni a sok kaportól, mert már egész kaporszaguak vagyunk. Ma hozattam Segesvárról szalámit és sonkát...

— Tudom, — vetem közbe, — hiszen ez vezetett engem ide.

— ... szalámit és sonkát, — folytatja Szuhaneckné, — de előbb esendéletet fest majd róla az uram.

Erdeklődöm a művész munkája iránt. Csillag az asszonyka szeme, mikor válaszol. Lelkesedve beszél férje új képeiről s nem gondol már arra, hogy ezek miatt sokat unatkozik.

Nagyon szorgalmas Szuhaneck Oszkár Erkedben. Felesége több kész képét mutatja. Remek tájképek. Az egyikben a híres erkedi Burg, a sok száz éves rom. Aztán néhány esendélet, miknek modelljei már mind a házaspár gyomrába vándoroltak.

Elmondja, hogy az urra az ősz folyamán az Erkedben készült képekből Temesvárott kiállítást rendez. Lesz mit csudálni a képbarátoknak.

Az idő mulik és Szuhaneck csak nem jött. Menni kellett az állomásra, különben másnap reggel hatig rostakolhattam volna Erkedben.

Igy látogattam meg az elbujdosott művészt anélkül, hogy láttam volna.

K. E.

Tizezer leies birság

a kereskedelmi és iparkamara nem-szavazó tagjainak

Temesvár, június 27.

Az általános választási jogosultság, helyesebben kötelesség nem teljesítése, mint ismeretes, Temesvárott több ezer választót ötszáz lei pénzbirsággal terhelt meg. Még rosszabbul jártak azok a választók, akiket a kereskedelmi és iparkamara delegált Bukarestbe a kerületi szenátorválasztás megejtése céljából. A bukaresti választási elnök ugyanis a temesvári kamara kereskedelmi osztályának ama tagjait, akik a választáson nem jelentek meg, és ezek között van Baruch Izidor temesvári nagykereskedő is, egyenként tizezer lei birsággal sújtotta. Az ipari osztály mulasztásban lévő delegáltjai felett még nem itélkeztek. A bukaresti választási elnök kétségtelenül szigorú ítélete ellen a temesvári városi járásbíróshoz lehet öt napon belül felebeznit.

A temesvári betörőiskola

tanára és növendékei a bíróság előtt

Temesvár, június 27.

Megirtuk annak idején, hogy Mack Miklós rendőrkomiszárus a Vadászerdőben éppen akkor ütött rajta Dimitrevics Sebestyén állástalan pupos fiatalember, amikor mintegy husz gyermekből álló társaságot a lopás, rablás és a zsebtolvajlás művészetébe bevezette és ilyformán betörőiskolát tartott fenn. A nyomozás során megállapítást nyert az is, hogy számtalan kisebb-nagyobb betörés terheli ugy a főnök, mint a betörőiskola növendékeinek a lelkét. Kitudódott, hogy a helyettes főnök egy tizenhat éves iskolakerülő gimnazista volt. Lambrión dr. a fiatalkoruak bírja tegnap itélkezett a kis-koru bűnösök felett és Dimitrevics Sebestyént 6 havi börtönre, a volt gimnazistát két havi börtönre, a többieket pedig egy évig javítóintézetbe nevelésre ítélte. A vádat Mateiu ügyész képviselte, aki emberi szavakban igyekezett a fiatal bűnösök lelkére beszélni, hogy büntetésük letelte után adják fejüket a tisztességes életre és a jövőben tartózkodjanak hasonló cselekedetek elkövetésétől. A fiatalok sirva fogadkoztak, hogy kiszabadulásuk után más életet kezdenek.

a legjobb arcápoló szer. Kapható Dr. KOVÁCS ALADÁR gyógyszerészertárában

Timisoara-Fabrica. Fő utca 33-35

„Consument”

Konfekcióipar

Timisoara-Belváros
Strada Gh. Lazar (Szerb-utca) 2

Női- és férfiszabóság

Állandó raktár női- és férfiszabóságban. Tartósan ugyanazon vállalatnál alkalmazásban levő tisztviselők és munkások részére előnyös részletfizetési feltételek és árkedvezmények

Hírek

A pergő film kartellje a mozikat létükben támadja meg

Temesvár, június 27.

A kultuszminisztérium tegnap értesítette Temesvár város vezetését, hogy a városi zeneiskolának nyilvános jogu zenei főiskolává való átszervezése folyamatban van. A miniszter már ki is nevezett egy bizottságot, amely a napokban Temesvárra érkezik, itt a zeneiskola tizennyolc tanárának oklevelét verifikálja és a jövő tanévtől kezdve már zenei főiskola jellegűt nyer a Városház-utcai zenekonzervatórium, amely jogositva lesz magasabb képesítésű okleveleket kiállítani. A bizottság tagja lesz a kultuszminisztérium egyik vezérigazgatója és Castaldi, a híres zeneszerző. Ezzel még az idén megvalósul Dobosan János dr. főpolgármester egyik terve, amelyet első kihallgatása alkalmával a kormány elé terjesztett. A főpolgármester másik nagyjelentőségű terve, amely kereskedelmi akadémia létesítését célozza, szintén valóság lesz még az idei év őszén. Az

ujjonnan épülő kereskedelmi iskola második emeletén nyerne az akadémia elhelyezést. Goldis kultuszminiszter az ügyet kedvezően referálja Negulescu közoktatásügyi miniszternek és minden remény megvan, hogy ez a fontos kereskedelmi főiskola az ősszel már megnyitja első tanévét három tanár közreműködése mellett. Gradinariu Emil városi kulturatanácsnok tegnap este Bukarestbe utazott és a minisztériumban eljár úgy a zenei főiskola, mint főleg a kereskedelmi akadémia ügyének gyors és kedvező elintézése érdekében. A kulturatanácsnok a kereskedelmi akadémia ügyében a kereskedelemügyi minisztériumban szót tesz a bánági és erdélyi mozikat fenyegető helyzetet is, amelyet a filmkölesző vállalatok kartellje és sulyos feltételei teremtettek meg. A miniszter bizonyára nem fogja megengedni, hogy a kulturacélokat szolgáló mozi intézménye rideg üzleti érdekek miatt egzisztenciájában támadást szenvedjen.

A hadbíróóság felmentette Marzescu bántalmazóját. Bukarestből jelentik: A bukaresti hadbíróóság tegnap ítélkezett Stefanescu Dragasani tartalékos őrnagy felett, aki tudvalevőleg néhány hónap előtt tetlenül inzultálta Marzescu, azóta elhalt igazságügyminisztert. A hadbíróóság több tanu kihallgatása után felmentő ítéletet hozott azzal az indoklással, hogy Marzescu az inzultus idejében szabadságon volt, tehát nem egy aktív minisztert ért az inzultus és ennél fogva az ügy nem tartozik a hadbíróóság elé.

A LEGNAGYOBB ESEMÉNY ma a ROYAL-bar műsora.

BÉRAUTÓK precíz javítóműhelye, autók garagirozása, éjjeli szolgálat. Autóorient-garage, Bem-utca. Telefon 14-93, 23-24. Autók közvetítése eladása és vétele.

A temesvári moziki igazgatósága ezúton értesíti a közönséget, hogy hétfőtől kezdve a gyárvárosi moziban csak a kerthelyiségben este kilenc órakor tart előadást, mert a téli helyiség javítás alatt áll. Ezzel szemben a belvárosi mozi mintegy kárpótlásul eggyel több előadást tart és pedig délután négy órakor kezdődik az első előadás mérsékelt helyekkel.

Nem vehet részt a bruckenai kiránduláson, ha Lőbl-éknél július 1-én déli 12 óráig meg nem váltja jegyét.

Mindenki kíváncsi arra, hogy mi történik a nagy világban. Erről leggyorsabban és legpontosabban a Déli Hírlapból értesülhet. Julius elsejéltől a lap utcai árusításban hétköznapokon három lei, vasárnapon öt leibe kerül. Aki előfizet, hához szállítva husz százalékkal olcsóbban kapja, mert egy havi előfizetés mindössze hatvan lei.

Dentist Götzl fogműtermét a Timisiana palotából áthelyezte Belváros, Szent György-tér, Új Szeminárium épület I emelet a Német Házba.

Kommunista összeesküvés Budapesten. Budapestről jelentik: Kőbánya Román-utca 12. számú házában pincéjében a rendőrség egy titkos politikai társaságra bukkant. Az összes ablakok be voltak deszkázva. A rendőrség tizenkilenc embert tartóztatott. Beigazolódott, hogy a pincében vitaestéket rendeztek. A rendőrség a legszigorúbb nyomozást vezette be, mert újabb kommunista összeesküvéstől tartanak.

A „ROYAL“-bar kerthelyisége kellemes!

A végvári sportegylet vigalmi bizottsága június huszonhetedikén a felépítendő sportpálya javára nagy műkedvelő estélyt rendez, amelyen fellép a végvári ifjúság színe-java. Az estélyt Lovász Dezső nyugalmazott iskola-igazgató rendezzi. Mindkét előadást tánc követi.

Sport

A TAC a bajnok

— Ma játszik Nagyváradon —

Temesvár, június 27.

Közel egy hétig tartó huza-vona után, amelyben az egyik fórum a TAC, a másik fórum pedig a Kinizsit jelentette ki Temesvár bajnokának és így mintegy óráról-órára változott a bánági kerület bajnokegyesülete, tegnap délután megérkezett a bukaresti Comitul Central leirata, amely közli, hogy a bánági kerület bajnokaként azt tekintik, akit a temesvári kerület főosztálya is bajnoknak ismert el. Ennek alapján, tekintettel arra, hogy a kerület főosztálya hat szavazattal — három ellenében a TAC bajnoksága mellett döntött, a TAC bajnokságát végleg megerősítette. Így ez a sok hullámot felkavart bánági bajnokság, amelynek kimenetele elé az egész ország sportkörüi élénk érdeklődést tanúsítottak, végre elintézés nyert. A TAC legénysége tegnap délután már autóval Nagyváradra utazott, hogy az ottani Törökvelsel a bajnoki selejtező mérkőzést lejátsza. Most a TAC-tól függ, vajon méltónak bizonyult-e a bánági bajnok címére és hogy megtudja-e védeni Temesvár sporthegemoniáját?

Szegedi csapat Temesvárott. A vidéki magyar együttesek egyik legjobbját a Szegedi Atlétikai Klub kedden, Péter és Pálkor teljes első csapatával Temesvárott vendégszerepel és a Kinizsi-SzAK találkozás feletti izgalmasnak és élvezetesnek mutatkozik, mert a SzAK ma egy színvonalon áll a budapesti elsőosztályú csapatokkal. Érdekessé teszi a mérkőzést az is, hogy a SzAK tizenégy éve nem szerepelt Temesvárott.

Julius 4: Budapest—Temesvár. Lázár Kornél dr. és Rózsa Dezső, akik a temesvári sportkerület megbízásából Budapesten járnak, táviratilag jelentették a temesvári szövetségnek, hogy a budapesti válogatott végre július negyedikén Temesvárott játszik. A Magyar Labdarúgó Szövetsége azonban a kétszeri elhalasztással pótolni kívánja a temesvári közönséget, mert úgynevezett bombacsapatot küld le. Imárr bizonyos, hogy a csatár-sora a következőképpen áll fel: Braun—Takács—Orth, Schlosser—Kohut.

A mai sportprogram kiemelkedő részét a petrozsényi CAMP vendégszereplése képezi, amely a temesvári munkások agilis csapatával veszi fel a küzdelmet. A CAMP ezidén nem vett részt a bajnokságban, de így is jelentős játékerőt képvisel. A két csapat közti erőviszonynak az eldöntetlen felelne meg. A többi pályákon is élénk élet uralkodik, mert részint ifjúsági, részint barátságos futball és hazemérkőzéseket bonyolítanak le. A Kadima egyik csapata Jugoszláviában Pancsován szerepel két napon át és hisszük, hogy az újdonsült elsőosztályú csapat megállja a helyét, a másik csapata pedig Lugosra rándul át, ahol a lugosi munkáscsapatokkal játszik. A Banatul Zsombolyára, a Rapid pedig Mária-földére rándul át barátságos mérkőzésre.

Küzdelem a világbajnokságért. Budapestről jelentik: Az egész ország sportközönsége izgalommal lesi a most tartandó tör- és epée kardvilágbajnokságért folyó versenyek kimenetelét. A versenyen ötvenkét versenyző vesz részt nyolcvanhat nevezéssel.

Torino

Fiat

automobilok és alkatrészek képviselője:

Tichy Testvérek autogarage

Timișoara I. Str. Eminescu 6.

Telefon 11-26.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Plaza Sf. Gheorghe (Szentgyörgytér) 4.

Telefonszámunk:

Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az önkormányzatban 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Örökélet

A Föld élete millió évekig tart. Az ember pedig, aki a bolygón él, alig él negyven-nyolcvan, ritka esetben száz évig. Az ember életkora a Föld életkorához viszonyítva egy szempillantásig sem tart. Pedig az ember észlény. Ami szép, dicső, művészi a Földön van: az ember teremtette. Az ember tudománya, technikai leleményessége, hozzáértése, szorgalma nélkül a Föld minden buja növényzete dacára pusztá és rideg volna. Igazság-e hát, hogy az örökéletű Földön az ember kurtaéletű legyen?

Ezt a kérdést már sokan vetették föl, de nem tudtak rá választ adni. És akadtak sokan, akik apostolokként jöttek és örökéletet ígértek az embernek. És kísült róluk, hogy állapostolok voltak. Ilyennek szerepel napjainkban Bicsérdy Béla, a növényevést és koplalást hirdető mester is. Eleintén híres volt, de ma már hirhedt. Hirhedt lett azért, mert kiderült róla, hogy nemcsak nem tudja az embereknek az ígért hosszú életet megadni, de időnek előtte a sírba viszi őket. Napról-napra olvasuk az újságokban, hogy Bicsérdy ajánlásainak újabb és újabb áldozatai vannak és szánandó fiatal teremések — bízva Bicsérdy ámtásáiban — csontig lesoványkodva a nértéktelen koplalástól, meghalnak.

Nagy merészség és erős meggyőződés kell ezután, hogy valaki ki merjen állani a porondra és odaállítsa az emberiségnek: én megtaláltam az örök élet titkát! Ez a merészség, ez a meggyőződés futi Tiesz József, amikor kiáll a nagy szenzációs tanításaival. Tizenöt szteendő óta gondolkozott, buvárolt égi könyvekben, de legkiált a Bibliában, újszerű filozófiát és tant állított föl. Tanításai több kötetet esznek ki. A „Világbeke” gyűjtőmű könyvsorozatból most jelent meg második kötet első és második része első rész: a hosszú élet elérése érátmlesztés és operáció nélkül. Második rész: Az örökélet elérése az aggkori gyengeség megszűntése minden embernél. A könyv, melynek ára negyvenkét lei, világosan, meggyőző erővel fejtegeti a hosszú élet problémáját. Hogy mennyire van irójának igaza, azt mindenki hite döntse el.

FIZESSEN ELŐ július elsejétől Déli Hírlapra, mert a lap utcai árusítása drágább lesz, viszont az előfizetési díj havi hatvan lei marad.

Huszonhatmillió leibe kerül az új temesvári színház. Nehezen, de mégis csak befejezéséhez közeledik a temesvári színház épület. A vároahandó választmánya legutóbb megtartott ülésében foglalkozott azzal a kérdéssel, honnan fedezze a még hátrahagyott munkálatokhoz szükséges kilencmillió leit. Valószínűleg póthitelt vesznek igénybe. A hatalmas épület összköltsége huszonhatmillió leit tesz ki.

Egy lehetetlen helyzet elé állítani a mentőtársulatot, ha Lőbl-éknél nem váltja meg július 1-én déli 12 óráig jegyét a bruckenai kirándulásra, mert azontul már nem kaphat jegyet még az utamon sem.

Ösztöndíj a műgyetem hallgatóinak. Mocioni Antal főadászmaster a temesvári műgyetem részére évi huszonnegyezer lei támogatást ajánlott fel. A nemeslelkű adományozó, aki jómaga is bánági születésű ember, annak az óhajának adott kifejezést, hogy ebből az összegből bánági és erdélyi szegénysorsú hallgatókat támogasson az intézet.

Elrendelték a csődöt a Tiszti Kaszinó vendéglőjének bérleti ellen. Emlékezetes még az a fizetésképtelenség, amelybe a Tiszti Kaszinó vendéglőjének egykori bérleti, Erdélyi Lujza és Iritz Zsigmond, a Koronaherceg jelenlegi bérletje kerültek. A törvényszék annak idején, tekintettel arra, hogy az adósok hatvan százalékos kvótát ajánlottak fel, elrendelte a kényszeregyezséget. A tábla felebbezés folytán a törvényszéknek ezt a határozatát megsemmisítette és elrendelte a csődöt. Tömeggondnokul Vanatu János drt, helyettesül Wiener Mór drt rendelte ki. A hitelezők szeptember huszonharmadikáig tartoznak követeléseiket bejelenteni. Tekintettel arra, hogy vagyona egyik bukottnak sincsen, az új csődeljárásnak sok értelme nincs.

A „ROYAL“-bar műsora világsláger!

Ha egészségét meg akarja őrizni, leghelyesebben cselekszik, ha száját FARMODONT fogkrémmel és szájvizzel ápolja, miáltal megakadályozza a fertőző bacillusoknak a szervezetbe való jutását.

A magyarság parlamenti együttműködése a kormánnyal. Bukarestből jelentik: A magyar parlamenti csoport tagjainak küldöttsége tegnap Béthlen György gróf elnök vezetésével mellett megjelent Bucsan belügyi államtitkár előtt, akivel tárgyalást folytatnak a kormánnyal való parlamenti együttműködés kérdésében. A tárgyalások folyamán természetesen szőnyegre került a magyarság kívánásainak teljesítése is.

A „ROYAL“-bar műsora szenzációs!

Használjon nappal „Marguerite” krémet, éjszaka „Minerva” pomádét a bőre harmatos, bársonyos, üde lesz. Kapható Minerva gyógyszerár. Belv.

Görögország kereskedelmi szerződést akar kötni Romániával. Athénből jelentik: A görög kormány Pangalos köztársasági elnök felhatalmazása alapján érintkezést keres a román kormánnyal egy gazdasági és kereskedelmi szerződés megkötésére, amely a két államot közelebb hozná egymáshoz. Mitilineu külügyminiszter a legközelebbi minisztertanácson már jelentést tesz a görög kormány ajánlatáról.

A tőke és munka A rádió befolyása az időjárásra

szolidaritása Amerikában

Temesvár, június 27.

Az európai fölnek szinte hihetetlenül hangzik, pedig valóság: a szocialista mozgalom, szociáldemokrata párt az Egyesült-Államokban nincs többé. A szocialista párt feloszlott. Hogy a világ legnagyobb ipari országában, ahol a szervezett ipari munkásság létszáma egy kisebb ország lélekszámával felel, elposványosodott, végül kimult a szocializmus, magában mint jelenleg megérdemli a figyelmet, még akkor is, ha nem tudnánk semmi-féle magyarázatát adni.

Az amerikai nagyipar fejlődése az elmúlt hét esztendőben megcsúfolja a marxizmus doktrínáit. Marx hívei má is hangoztatják, hogy a nagytőke hovatovább teljesen elnyeli a kistőköt, végre minden vagyont és termelőeszközt néhány kapitalista vállalat birtokában összpontosul és velük szembenáll majd a nincstelen munkásság roppant tömege. Az Egyesült-Államok legújabb hivatalos statisztikája szerint a nagyvállalatok részvénytulajdonosainak száma 2,537,000 volt 1917-ben s ez a szám 1925-ig 5 millió 500,000-re emelkedett. A vállalatok vagyona óriásit nőtt 1911 óta, de ugyanolyan, vagy még nagyobb arányban szaporodott a tulajdonosok száma, tehát éppen megfordítva, mint a szocialisták emlitett formulája tanítja. És ugyanezt a jelenséget megállapítják Amerika összes nagyipari vállalatainál. A vállalatok növekedése és a vagyon megoszlása mellett az amerikai statisztika adatai még egy más, rendkívül nagy jelentőségű átalakulást is mutatnak. Ez pedig magának a munkáságnak lelki átalakulása, amit a szocialisták frazeológiájával úgy fejezhetnénk ki, hogy az amerikai munkásság beleélte magát a burzsoá ideológiába. Nem harcol a tőke ellen, hanem arra törekszik, hogy maga is tulajdonos legyen, részvényekben helyezi el megtakarított pénzét, s ily módon részesévé lesz a vállalatnak, amelyben dolgozik.

A különbség a vállalkozó és proletár között Amerikában voltaképpen eltűnt. És a tőke és munka elentétének a teljes kiküszöbölésével elérték azt, hogy ma ők termelnek legelőszobán, legnagyobb tömegben, a legmagyobb munkabérek mellett. Az amerikai gyakorlati értelen nem fogadja be a mi ócska elméleteinket. Szerintük a tőke és a munka legszorosabb kapcsolata, a legkorlátlanabb szabadverseny és konkurencia viheli csak előbbre a termelést. Amerika szerencsésen megoldotta a tőke demokratizálásának kérdését. Az Egyesült-Államok népe az abszolút gyakorlati értelen kívül a teremtő erőt és lendületet képviseli a szocializmussal átítatott és az állami patronátus alatt kinbódó európai országokkal szemben.

Mit jelent ez világgazdasági szempontból és milyen hatással lesz Európa jövőjére nézve, annak kitalálásához nem kell tulerős fantázia. Nyilvánvaló, hogy Amerikában a munkás teljesítménye meghaladja az európaiét. Tökéletesített munkarendszerükkel nagyobb fizikai és erkölcsi erejükkel rengeteget tudnak, olyan olcsón termelni, hogy a világpiacra az európai drágán termelő ipart végre teljesen megfojtják. Mialatt Európában, Angliát sem véve ki, a politikusok és a közgazdász tudósok azon tanakodnak, hogy minő módon oldják meg a szörnyű gordiusi csomót, a termelés problémáját, a védővámok enyhítésével, vagy kisebb vagy nagyobb mértékű állami szubvencióval és beavatkozással, — az amerikai tőkés és munkások, politikusok és tudósok nélkül megtalálták az egészséges gazdasági fejlődés útját a tőke és a munka szolidaritásában.

B. A

A leadó állomások okozzák az abnormális időjárást?

Bizonyára mindenki előtt ismeretes még, hogy egy magyar mérnök, Vozáry ezelőtt néhány esztendővel elektromos hullámok kilövellésével az időjárás szabályozása, illetve a levegőnek eső alakjában való lecsapódása lehetőségét igyekezett bizonyítani. Annak idején az öreg bácsit, mint a hogy őt mindenki nevezte, kinevették, pedig az idő aligha nem neki fog igazat adni.

A nagy mindenségnek elváltozása egy bizonyára nem elég nagy feszültségű elektromos teleppel, mint amilyennel Vozáry rendelkezhetett, alig képzelhető el, vagyis ő így nem is értenet el mást, mint csekély lokális elváltozást, amelynek következményeként aztán a kísérletezés abba maradt és a felvetett eszme azóta feledésbe ment.

Miként a folyam árja is idővel a megfuladt embert kiveti magából, éppen úgy most, amikor a technikai tudomány egy laikus előtt nagyon is nehezen magyarázható tárlalmánnyal, a rádióval, lepte meg a világot, az előbbi már feledésbe ment eszmét újra felszínre lehet hozni, illetve azt állítani, hogy igen is a rádió az amugyis már mindenki előtt ismeretes sok más alkalmazása mellett az időjárás változásaira is kell, hogy befolyása legyen. A rádió tökéletesítésével annak praktikus kihasználása is kezdetét vette, úgyhogy ma már a világ majdnem minden nagyobb városának megvan a maga hol kisebb, hol nagyobb, de mindenesetre óriási teljesítményű elektromos hullámokat kilövellő telepe, u. n. leadó rádióállomása, amelyek elméletben Vozáry elektromos, az időjárás szabályozását célzó telepeivel

hasonlíthatók össze azzal a különbséggel, hogy ezek működése a napnak majdnem minden szakában ugyszólván folytonos, s teljesítményük, az előbbihez viszonyítva, óriási nagy. Vagyis az elektromos hullámoknak a világűrbe való kilövellése most már nem egyetlen lokális telepből ered, mint az a Vozáry kísérletezéseinél történt, hanem számtalan sok telepből, minél fogva a légkör elváltozása ezen folytonos nagymennyiségű elektromos hullámok elindítása s a légűrben való tovaterjedése folytán most már elképzelhető.

Egyszóval ezen elektromos hullámok a légkör közvetítésével a senki által el nem képzelhető világűr minden részén áthaladván, teteves számuk kell, hogy a levegő természetellenes hullámzását depresszió létrehozása által megnöveljék, azt mesterségesen létrehozott elektromossággal megtelítsék, vagyis a légkört, amely már amugy is elég tetemes elektromosságot foglal magában, arra kényszerítik, hogy e levegő az ily sok helyről jövő, egymást keresztező göcpontokon rendkívüli viharok, elektromos kisütések, s hőelvonások kíséretében eső vagy jég alakjában lecsapódjék. S minthogy a múlt és jelen év abnormális időjárása összesen a rádióállomások építésének a számával, önkéntelenül is összefüggést kell keresnünk ezen időjárás és a rádiózás között.

Hogy ezen eszme felvetése által az időjárás szabályozása a valóságban is megoldható-e avagy nem, azt végezzék el azok, akiknek feladatuk és hivatásuk: a rádiózás elméleti és gyakorlati tanulmányozói.

Zduth Mátyás, okl. mérnök.

A hetvenkét éves vőlegény

Egy vén szerelmes kellemetlen kalandja az esküvő előtt — A rokonság féltette az örökségét és meg akarta akadályozni a házasságot

Newyork, június 20.

Valósággal regénybe illő az a kaland, amelyen William H. Pounds, New Jersey közlészteletben álló orvosa, közvetlenül esküvője előtt keresztülment. Dr. Pounds, a „fiatal vőlegény”, 72 esztendő, menyasszonya pedig a nálánál sokkal fiatalabb Jennie Stiles, az orvos nemrégiben elhunyt feleségének volt ápolónője. A jegyepár nagyban készült esküvőjére, melynek az elmúlt napok egyikén a reggeli órákban kellett volna megtörténnie. A vőlegény az esküvőt megelőző estét menyasszonyánál töltötte, aki éppen kelengyével foglalatkoskodott és a másnapi elutazáshoz csomagolt, mikor hirtelen megszólalt a telefon és a vőlegényt, az öreg doktort kérte valaki.

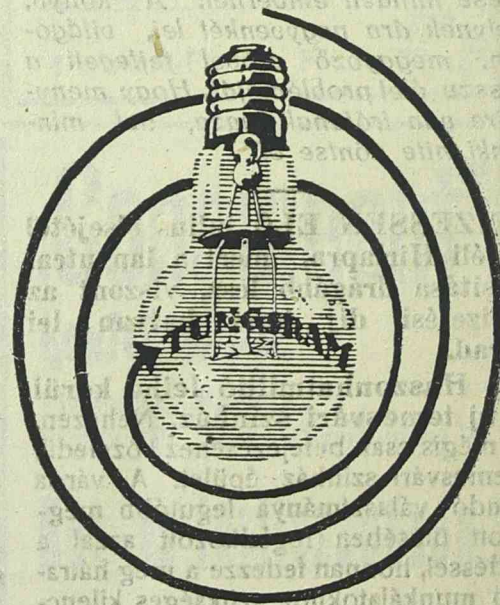
Dr. Pounds lehangoltan tért vissza menyasszonyához a hírrel, hogy klinikájáról telefonáltak, hogy egy igen

súlyos betegnél gyors orvosi beavatkozásra van szükség s ezért rövid időre távozik. Hazaérkezvén lakására, hogy a klinikáról érte küldendő autót bevárja, egyszerre két ismeretlen férfi lépett a szobába, akik kijelentették, hogy ők a beteg hozzátartozói, mire a doktor velük együtt az autóra ült. Sötét este volt és így a doktor csak akkor vette észre, hogy nem a klinika előtt állnak meg, mikor a két férfi már megragadta karját, levonszolta az autóról és a meglepelt öreg urat, ki első megdöbbenésében még védekezni sem tudott, becipelték egy előtte ismeretlen rideg épület kapuján. Itt fehér köpenyben orvosok jöttek elébe és néhány markos, megtermett férfi, akikről az orvos rögtön látta, hogy csak elmebajosok ápolói lehetnek. A két ismeretlen férfi suttogva tárgyalt pár pillanatig az orvosokkal, az

ápolók elhelyezkedtek az öreg doktor háta mögött. Most már azonban ő is magához tért meglepetéséből és érelyes hangon szólt rá az ismeretlen férfiakra, hogy mit akarnak vele, az orvosoknak pedig megmondta nevét és foglalkozását. Ezek azonban rá sem hederítettek. Az ismeretlen emberek szinlelt szánakozással mondták az orvosoknak, hogy szegény öreg ur közveszélyes elmebeteg, aki állandóan orvosnak adja ki magát és akit hozzátartozói kénytelenek ebben az elmeegógyintézetben elhelyezni. Ennek igazolására okiratokat is bemutatnak az orvosoknak, amelyek természetesen hamis orvosi bizonyítványok voltak és az öreg ur kísérőinek állításait igazolták. Hiábavaló volt az öreg doktor minden tiltakozása, mert az orvosok intésére az ápolók lefogták és egy szempillantás alatt bezárták az elmeegógyintézet egyik cellájába, ahol aztán a felháborodástól és dühtől valóban idegrohamokat kapott. Ez azonban nem neki, hanem ismeretlen szöktezőtőnek adott igazat.

A menyasszony közben türelmetlenül várta vissza vőlegényét és amikor a késő éjszakai órákig sem tért vissza Pounds doktor, kétségbeesetten szaladt ennek lakására, majd a klinikára, ahol azonban az orvos hollétéről mi sem tudtak. Szörnyű nyugtalanságban telt el az idő reggelig, amikor a menyasszony az öreg doktor ügyvédjéhez fordult, majd mindketten rémülten siettek New-Jersey egyik jóhírű detektívjéhez, aki — mint az orvosnak személyes barátja — sietve tett eleget a felszólításnak, hogy kinyomozza, hova tűnt el William Pounds. Hosszas utánjárásra végre este 11 órakor sikerült a detektívnek kinyomoznia, hogy az öreg doktort egész egyszerűen elrabolták és elmeegógyintézetbe szállították. Itt nagy volt az orvosok megdöbbenése és felháborodása, midőn megtudták, hogy csunya félrevezetésnek estek áldozatául, idős kollégájuk pedig, mint ismeretlen emberek gonoszágának áldozata, örüllté nyilvánítva cellájában várja szabadulását. Tizenegy óra múlt néhány perccel, midőn nagy bocsánatkérések közepette elbocsátották az intézetből az öreg doktort, akit a detektív egyenesen menyasszonya lakására vitt autón és itt rögtön meg is tartották, éjjel előtt néhány perccel, az esküvőt. Az öregur hollétét kinyomozó detektívnek bizonyára nem került nagy fáradságába az is kinyomozni, hogy a tettesek felbujtói nem lehetnek mások, mint az öregur rokonai, akik a 72 éves aggyastán váralan házasságának következtében örökségüket látták veszélyeztetve.

Önnek ingyen van izzólámpája, hogyha ügyel a

védjegyre, mert az árammegtakarítás és hosszú élettartam folytán gyorsan megtérül az ára. Ovakodjék tehát az ismeretlen márkáktól! A „Tungsrám” védjegy garanciája a minőségnek. Tetszetős forma, kellemes fény, mely nem kápráztat. Új szabadalmak által védett világítófémszál.

Nézzé meg az ATHENEUM

(Timisoara - Józsefváros, Withehouse - palota)

házi kiállítását

100 perzsa szőnyeg

ebédlők, szalonok számára 300 drb eredeti festmény. Akvarellek, t u s o k, rézmetszetek. ANTIK BÜTOROK: Ebédlők, hálósobák, szalonok. Kvalitások porcellánok és régiségek legolcsóbb vásárlása, kényelmes részletfizetésre is. A kiállítás vasárnap is nyitva van!

Halottvirrasztók

Irtá: Sándor Károly

Szin: polgáriasan berendezett szoba. Középen egyszerű ravatal.

Első asszony (jön és hátraszól): Jöjjön már, jöjjön. Bizony ezt nem dedelgetik. A kulya sem törődik vele.

Második asszony (jön): Akár el is lophanak.

Első: Üljön már le oda ni. Hisz alig áll a lábán. Igaz, hogy nem kis ut a Galamb-utcától idáig.

Második: Jövök én szívesen. Legalább nem kell, hogy szidást halljak a fiamtól. Amit így keresek, az mind az ő zsebébe megy. Osz! már két nap mulva dörmög, hogy nem hozok megint.

Első: Engem meg az uram szekiroz. Pedig megteszek mindeat, amit csak lehet. Még mosást is vállalok szívesen, ha akad. Muszáj egy kis pénzt keresni.

Második: Haj... haj, megfordult a világ sora. Most a vének keresnek kenyeret a fiataloknak...

Első: Haj... haj... (Szünet.)

Második: Hát biz' nem sokat törődnek itt velünk.

Első: Nem biz' a. Pedig én már szomjas vagyok. Még most kibirom valahogy, de majd később már igazán kell egy kis szíverősítő.

Második: Nem csoda az. Hogy is legyen fenn az ember, ha nincs mivel szórakozni.

Első: Még egy tenyérnyi kenyeret sem teitek ki. Azt hiszik, hogy mink fogunk koplalni helyettük is?

Második: Szólni kellene. Hátha nem is tudják, hogy itt vagyunk.

Első: Megyek, szólok.

Második: Ne menjen még. Várjunk még egy kicsit.

Első: Jól van. Én nem bánom. (Szünet.)

Második: Nagyon kemény ez a szék, a fene vinné el.

Első: Majd csak el leszünk valahogy reggelig. Szép egy ház, mondhatom. Nem csoda, hogy ez itt ni (a ravatal felé bökö) elkivánczolt innen.

Második: Jól tette, már egy hét óta nem kerestem semmit.

Első (ásit): Mégis jó volna egy kis pálinka. (Feláll és a szoba butorziát nézegeti.) Elég nyomoruság van itt. (A tükrökhöz megy. Leveszi féloldaláról a gyász jeléül ráborított takarót.) Biz' én is megöregedtem csufosan.

Második: (Ásit.)

Első: (Visszaül.)

(Szünet.)

Második: A gyertyára vigyázzék egy kicsit. Én elszundítok. Megpróbálom. Ez a szék...

Első: Ne aludjon el még öreganyám. Van még idő reggelig.

Második: Tudja a fene, álmos vagyok.

Első: Várjon még. Hátha bejön valaki. Még sem illene, hogy aludni lásson. Nekünk virrasztani kell.

Második: Mindegy ennek, hogy alusznak vagy nem.

Első: Mindegy. Mindegy.

Második: Hát akkor miért ne aludjunk?

Első: Hát én nem mondom, hogy ne. Csak hátha bejön valaki.

Második: Hisz a kulya se törődik vele.

Első: Ez már igaz. (Szünet.)

Második: (Elszundít.)

Első: Öreganyó...

Második: Mi az no...

Első: A sánta eljött ma hozzám.

Második: Bánom is én.

Első: Hisz tudja a varrógép ügyibe. Nem tudtam kialakulni vele. Réim keveset ígér. Pedig kellene a pénz. Az uram alig keres valamit. A mosásért rosszul fizetnek. És ritkán halnak meg az emberek...

Második: (Félálomban bólogat.)

Első: (Ásit. A ravatalhoz megy. El huzza egy kissé a gyertyát. Visszaül és lassan elalszik.)

Gyerekujság

Szerkeszti: Kóró Pál bácsi

Kalandos Palkó utazásai

— A megtalált és elveszett utitárs —

Kalandos Palkó és Jack végtelenül megörvendettek, amikor Astort meglátták és ledobva csomagjaikat, lelkendezve feléje futottak. Astor is megörült látva őket. Hármán aztán elhatározták, hogy ott az erdő tisztásán fognak táborozni. Astor nyomban lenyuzta a lelőtt oroszlán bőrét és kijelentette, hogy azt emlékül magával viszi. Azután így szólt:

— Az őserdőben a vadállatok ellen a leghatásosabb védelem a tűz. Ahol tűz van, oda a vadállatok nem mernek menni. Azért gondoskodnunk kell, hogy egész éjszaka tüzelhessünk.

Jó sok száraz galyat gyűjtöttek össze. Mikor aztán eljött az este, egy esakjában a tűz mellett vizet forraltak és teát főztek. A tea mellett aztán Kalandos Palkó elmesélte, hogy a szerencsének fogságából való szabadulásuk óta milyen kalandokon mentek keresztül és Astor is elmesélte, hogy mi történt vele. Aztán pedig így szólt:

— Az éjszaka folyamán egynek mindig őrséget kell tartani és a tüzet élesíteni. Én most kissé elmegeyek. Megnézem, nem akad-e valami a puskám hegyére. Nemsokára azonban visszatérek.

Ezzel Astor elment. Elsőnek Kalandos Palkó ajánlkozott őrállásra. Jack lefeküdt és nyomban el is aludt. Palkó szorgalmasan rakta a fát a tüzre és így a folyton égett. Olykor-olykor neszt hallott, a sötétségben. Bizonyára vadállatok

voltak, melyek azonban nem mertek közelebb menni a tűz miatt. Csak egyszer történt, hogy egy tigris, valószínűleg nagyon éhes lehetett, közelebb merészkedett a tűzhöz. Palkó fogott egy égő fahasabot és azt a tigris felé hajtotta, amely erre morogva vonult vissza.

Egyik óra a másik után mult és Astor csak nem került vissza. Mikor Palkó a csillagok állásából látta, hogy éjjel is elmúlt már, felkeltette Jackot és maga feküdt le helyette aludni. Hamarosan elszenderedett és álmában otthon volt. Temesvárott volt, az anyja házának udvarán és szorgalmasan tanulna a leckét. Éppen azt álmodta, hogy az anyja kávé ad neki reggelire, amikor Jack fölkelte. A nap akkor már jó magasan állott az égen. Palkónak első kérdése az volt, hogy megjött-e már Astor és mikor Jack nemmel válaszolt, így szólt:

— Bizonyosan valami baj érte! Elhatározták, hogy még másnapig várnak rá és ha akkor sem kerül elő, úgy tovább mennek. A napot azzal töltötték, hogy újra galyakat gyűjtöttek a tűzre. Éjszaka ismét fölváltva virrasztottak. Reggelre Astor csak nem jött meg.

— Valószínűleg szerencsétlenség érte, — állapították meg.

Aztán összeomagolták ismét a holmijukat és elindultak, hogy minél előbb ott legyenek a cukorsüveg alakú hegy mellett.

A király almája

Volt egyszer egy király. Ennek a királynak volt kilencszáz városa, kilencszáz városban kilencezer almafája és a kilencezer almafán egyetlen almája.

Erré az almára igen vigyázott a király. Minden reggel megnézte. A harmatot selyemkendővel törölte le róla. Ha pedig a nap igen melegen sütött, úgy a kezét tartotta eléje, hogy az almának árnyéka legyen. És alig várta, hogy az alma megérjen, hogy ebéd utáni csemegeként megéhesse.

Volt azonban a király udvarában egy apród, akinek szintén vásott a foga a király almájára. Egy éjszaka — két nappal az érés előtt — kilopódzott a kertbe, azonban biába ágaskodott, az almát még sem bírta elérni.

Azonban az almáról nem mondott le. Nagyszerű tervet forralt.

Volt a királyi udvarban még egy másik apród is. Ennek Csurgató volt a neve. Ez a Csurgató egy kicsit féleszü volt, emellett meg igen nagy pletyka. Amit látott, mindent kibeszélt. A mi almaéhes apródunk, akit Kolomposnak hívtak, elhatározta, hogy az almához társnak viszi Csurgatót.

Kiment a piacra és ott vásárolt egy füstölt heringet és egy lelőtt nyulat. Este a nyulat a kertben odatámasztotta az almafához, mint-ha az ott állt volna, a füstölt heringet pedig fölvitte a jegenyefára és az egyik ágra odakötötte.

Éjjel aztán kilopódzott Csurgatóval a király kertjébe. Csurgató a holdvilágban meglátta a nyulat és felkiáltott:

— Nini, nyul!

— Az ám, — mondta Kolompos, — kár hogy nincs nálam puská. De várj csak, hátha a sapkával is agyonlövöm.

Sapkáját hozzávágta a nyulhoz, amely fölfordult.

— Agyonlötted a sapkával a nyulat, — ujjongott Csurgató, — enyém a nyul.

Ugyanakkor meglátta a jegenyén a heringet is.

— Nini, — kérdezte, — mit csinál a hering a jegenyén?

— Repülni tanul, — felelte Kolompos és felmászott a jegenyére, levágta a heringet és félkörben ledobta.

— Nini, — ujjongott Csurgató, a földre repül a hering és enyém lesz.

Kolompos aztán Csurgatót odaállította az almafa elé, fölmaszott a hátára, kényelmesen leszakitotta a király almáját és azonnal be is kapta.

Másnap reggel a király elsétált a kertbe, hogy megnézzék az almáját és majdnem elájult, amikor nem látta az ágon. Rettenő szigorú vizsgálat indult meg az alma után, azonban a tolvajt csak nem tudták ki. Azaz, hogy néhány nap mulva Csurgató, aki mindig mindent kibeszélt és nem tudott titkot tartani, kifeesegte:

— Én tudom, hogy ki ette meg a király almáját! Biz azt Kolompos ette meg.

A király magához hívatta Kolompost és az egész udvart. Ott a király parancsára Csurgató a szemébe mondta Kolomposnak:

— Bizony te etted meg a király almáját!

— Mikor te? — kérdezte Kolompos.

— Akkor, amikor sapkáddal nyulat lőttél és amikor a füstölt hering a jegenyén uszni tanult.

A király nevetett és vele együtt az egész udvar nevetett.

REJTVÉNYEK.

1. Betűrejtvény

KL $\frac{m}{n}$

2. Verses rejtvény.

Van egy nagy víz a világon,
a nevét találd ki,
ha még egy i-t teszel hozzá,
mezőn lehet látni.

3. Mi ez?

Reggel négy lábon jár, délben kettőn, este pedig három!

Rejtvénymegfejtés:

-
-
-

Megfejtette.....

Lakik.....

A megfejtéseket péntek estig kell behozni, vagy beküldeni.

Rejtvények megfejtése.

A Déli Hírlap június 14-iki számának gyermekmellékletén közölt rejtvények helyes megfejtése a következő: 1. Pad, ló padló. 2. Őt földrés. 3. Hintó, hinta.

Helyes megfejtéseket küldtek be: Somorai Károly, Kelemen Laci, Kertész Pali, Bahr Imre, Lemberger Istvánka, Kölbög József, May Ilonka, Kiss János, Lambert János, Wirth Margit, Wirth Rozália, Schmidt Annuska, Michels Aranka, Schneider Emma, Dénes Irén, Korgleth Mancsi, Krisztics Vilmos, Bach Juliska, Pogány Adolf, Ehrlich Etelka, Schlosser Károly, Stipper Lajos, Navratil Imre.

A megtartott sorsolás alkalmával Kölbög József neve jött ki, aki az e heti jutalomkönyvet a Déli Hírlap szerkesztőségében Temesvár, Belváros, Szentgyörgy-tér 4. szám alatt átveheti.

Klugesherz Viktor

kárpitos

Temesvár-Józsefv. Bonház-utca 15

Divánok, ottománok, lószőrpárnák készítésére és szakszerű javítására ajánlkozik. Kész árak nagy választékban olcsó áron.

Rádióamatörök

bevásárlás előtt keressék fel

„Frequency“

műszaki iroda rádióosztályát, Belváros, Hunyadi-utca 9, I. emelet. Egyesületek és főiskolai hallgatók ár- engedményt kapnak.

Gramophon

Az előkelő világ zenéje

„His Master's Voice“

„Columbia“

„Polyphon“

„Decca“

vétel kötelezettség nélkül meghallgatható

Katzkynál

Timisoara, Strada Merczy 10.

Lemez-ujdonságok nagy választékban. 776

Olcsó házhelyeket

építőanyaggal Telefon 9-18

részletre

Kardos-telepen, gyárvárosi strand homokszedők végében.

MOZI

Belvárosi mozi: Junius 28. (hétfő)
 Apollo mozi (Gyárvaros): Junius 30. (szerda) és Julius 1. (csütörtök)
 Mehatali mozi: Julius 3. (szombat)

2 film kerül bemutatásra.

Szép Ilonka

vagy

A vadász

Vörösmarthy M. költeménye után 5 felvonásban.
 Rendező: Forgács Antal.

Főszerepekben:
 Hollay Camilla, Kürty József és Thury E.

A modell

Társadalmi dráma 6 felvonásban.

Főszerepekben:
 Hollay Camilla és Tanay Frigyes

Monopol: Slager-film Oradea-mare.

Jön!

Dr. Jack

Harold Lloyd-dal. (Ö)

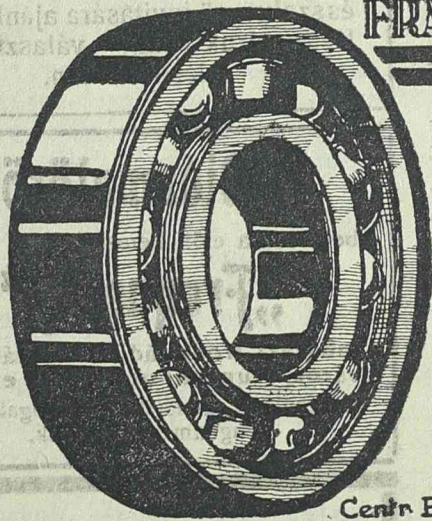
Jön!

Carlton-szálloda, Budapest

Ezennel van szerencsém igen tisztelt vendégeimnek b. tudomására hozni, hogy az általam alapított Bristol Szálloda R.-T. melynek hosszú éveken át vezérigazgatója voltam, felosztott és a Bristol-szálló eddigi Dunapart és Petőfi-sétány részén a

„CARLTON“-szállodát

létesítettem, melyben zavartalan, kényelmes lakással és a legjobb ellátással tudok szolgálni. Kérem ezentúl szolgálataimat az ujonnan átalakított szállodában igénybe venni és szobarendelést, kérezősködést, illetve bármilyen érdeklődést Carlton-szálloda, Budapest IV., Dunapart, Petőfi-tér 6 intézni szíveskedjék. Teljes tisztelettel: Illits Gyula, szálló datulajdonos. (Sürgöncim: Carltonhotel.)

FRANZ PESCHIL

Első speciál
 üzem mindennemű
 golyóscsapágyjavításokra.

50% ÁRMEGTAKARITÁS.

Succ. TIMIȘOARA,
 IV. Str. Gh. Pop de Băsești
 (Eötvös utca) Nr. 9

Centr. București 9n Gen. Berthelot Nr. 25.

Reichard Gyula

műbutor-kárpitos
 Timișoara III. Rezső-utca, 13
 Telefon 22-13
 Speciális modern bőrbu-
 torok a legfinomabb
 kivitelben.

Prochaska Ede Fiai

Temesvár, IV., Bonnáz-utca 21

Ford

Lincoln—Touring—Truck—Ford—
 son, cséplőgépek, Magdeburg—
 Buckau, Ford-autók és trakto-
 rok javítóműhelye.

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vastag betűvel
 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei.
 Álláskeresőknek 25 százalék engedmény.
 Díj előre fizetendő.

Férj, feleség különbejáratu butorozott szo-
 bát keresnek, esetleg konyhahasználattal.
 Ajánlatokat a Déli Hirlap kiadójába kérünk
 ár megjelölésével „Házaspár” jelige alatt.

Alig használt 2 fázisú villanymotorok 3—8
 HP nagyságban kaphatók Friedrich Test-
 vérek gépgyárában.

Keresek karikahajós Singer-varrógépet meg-
 vételre. Ajánlatokat „Ár megjelöléssel” jel-
 igére a kiadóba kérek.

Fiatal asszony jobb házban bejárónői állást
 keres. Cím: Belváros, Merczy-utca 1, a ház-
 mesternél.

Tanonc felvétetik Auer és Henning vas-
 kereskedésében. Gyárvaros, Fő-utca 33—35.

Szállítható cukrászkemence 3 sütővel, elő-
 melegítővel, chamotte-téglával teljesen ki-
 rakva eladó. Müller Konrad Timișoara-
 Józsefváros, Fröbl-utca 34.

Háromszobás lakás kiadó. Gyárnak, irodának
 is megfelelő. Gyárvaros, Pacsirta-utca 17.

Ha szép akar lenni, használjon
 Kulka-féle Liliomtej-krémet, liliom-
 szappant, liliompudert, 3 színben.
 Kapható kizárólag Kulka Emil vá-
 rosi gyógyszerárán, a Fekete Sas-
 hoz, Belváros, Szentgyörgy-tér.

Schiel Testvérek

Temesvár-Józsefváros

Strada I. C. Bratianu (Uri-utca) 6

Vezérképviselő

a budapesti GANZ ÉS TSA,
 DANUBIUS - gyártmányainak,
 körfürészlokomobilok, ben-
 zin- és nyersolajmotorok,
 sima örlő- és diagonális-
 hengerek, vízturbinák,
 keményanyagaprító- és tég-
 lagyári berendezések, rotá-
 ciósszivattyúk stb.

Telefon:
 19-65

Sürgöny:
 Schiels
 Timișoara

Saját gyártmányu

malomgépek magasörlésre,
 félmagasörlésre és simaörlé-
 ésre. Darálómalmok, árpa-
 tisztítógépek, Silo- és gabo-
 naraktári berendezések, text-
 tilgépek, mindennemű trans-
 missziók a német-norma szisz-
 téma szerint és mindennemű
 öntvények 10.000 kg. súlyig

Brassó (Brașov)

Str. Fantanei (Kut-utca) 50a

Cluj

Str. Regina Maria 16

București

Str. Brezoianu 7

Csak 14 napig tart a nagy kiárúsítása
 az összes szezoncikkeknek meglepő olcsó áron

Au Printemps

volt MISSIR divatnagyruházában
 TIMIȘOARA I., Hunyadi-utca 3 szám

Felolós kiadó: VÁRNAY ELEMÉR dr.

BELICON-nyomda, Timișoara